

ZONDAG 19 SEPTEMBER.

De prijs der Advertentiën is, van een tot vijf regels f 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen aegelregt, voor elke plaatsing.

De prijs der Courant, die geregeld vijfmaal weks wordt uitgegeven, en wel op Zondag, Dinsdag, Woensdag, Donnesdag en Zaterdag, is f 5 per de drie maanden.

De val des heeren VERSTOLK VAN SORLEN.

Erwyl er in de afdeelingen der Kamer talrijke levendige bezwaren tegen de nieuwe begrooting waren geopperd, en in de openbare zitting zelve geachtste leden de voorgestelde wet op de rekenkamer krachtig bestreden, kreeg de lang teleurstelde hoop des publieks op stelselmatige verbetering nieuw voedsel door den val des heeren VERSTOLK, onder wiens bestuur der buitenlandsche zaken onze buitenlandsche kracht en achting zoo jammerlijk verviel. Het was een man van eenige studie, van eenige kennis, maar van bekrompen geest. Een achtingswaardig burgerlijk karakter in hem te miskennen, zou even onbillijk zijn, als het onredelijk zou wezen niet te erkennen dat het hem volstrekt aan politisch karakter ontbrak. Geheel onafhankelijk wat zijn geldelijk vermogen aangaat, bleef hij aan het bestuur, hetzij men volhardde; hetzij men niet meer volhardde wilde. De volharding, door hem zoo lang voorgestaan of geduld, werd later door hem verloopen. Hij beweerde dat zijn titel hem ten regte gegeven werd; dat hij het niet was die zoo lang had willen volhardde. Maar waarom behield hij dan steeds de portefeuille der volharding? Waarom deed hij niet als de heeren FALCK en FAGEL, die niet wilden medewerken tot een stelsel dat met hunne gevoelens streed? Waarom? Omdat de heeren FALCK en FAGEL edele mannen zijn, mannen van hoofd en hart, en de heer VERSTOLK niets anders was dan een portefeuille-zuchtig mensch. Staatsmannen wilden zij wezen, hij vergenoegde zich met de eerste klerk van zijn departement te zijn. Halstarrig was hij overigens, gelijk alle bekrompen hoofden, en jaloersch van talent. Eigen denkbeelden te hebben, en de zijne niet te bewonderen, was genoeg om door hem te worden uitgesloten. In stede van jonge lieden van studie en bekwaamheid op te leiden voor de diplomatie, zocht hij steeds degenen uit, aan welke het daaraan meest ontbrak, of welke hunne studie en bekwaamheid het best wisten te verbergen. Twintig jaren lang stond hij aan het hoofd des departements, en hij vormde geen enkel diplomaat. Als er iets belangrijks in omstandigheden viel, moest er een man worden te baat genomen die niet tot de diplomatie behoorde. Een directeur van het entrepôt moest steeds de diplomaten des heeren VERSTOLK te hulp komen, daar waar het de eigentamelijkste belangen van Nederland, de handelsbelangen gold. Waars konden zijne diplomaten verrigten, dan ons het spelbal maken van Europa.

bondgenootschap met Pruisen, 't welk ons zoo zeer te stade kwam, tijdens den Belgischen afval en de aanmatigingen van Engeland en Frankrijk, was dat zijn werk, de vrucht der f 28,000, die hem jaarlijks op het budget werden aangewezen? En van onzen gezant in Oostenrijk, den baron MOLLERUS, wat nut trokken wij van dezen? Ook Oostenrijk zou hebben moeten behooren tot het bondgenootschap van Europa tegenover Frankrijk en Engeland, toen deze twee rijken, in verstandhouding, het volkenregt zoo wonderlijk overtraden, als geschied is tegen over het onafhankelijke Nederland. Toen hadden onze diplomaten althans het volkenregt behooren te handhaven; waar zijn de nota's der heeren PERPONCHER en MOLLERUS? Oostenrijk en Pruisen moesten Nederland niet hebben verlaten; de Nederlandsche diplomatie moest het hebben verhoed. Zoo zij daarin faalde, moest zij toonen dat het hare schuld niet was. Waarom toch zouden wij aan de heeren PERPONCHER en MOLLERUS de schuld niet grootendeels wijten? Waarom hen voor kundige diplomaten houden? Wat bewijs van diplomatisch talent gaven zij ooit? Met den val des heeren VERSTOLK behoort een nieuw tijdperk voor onze diplomatie te beginnen. De fysieke zwakheid des lands moet door morele kracht worden verholpen. Nergens in de natuur heerscht de bloot materiële, de domme kracht. Zij gehoorzaamt, zoodra behendig vernuft de hand aan haar slaat. Indien wij niets zijn in de politieke schaal der wereld, het is niet de schuld onzer materiële zwakheid, het is de schuld onzer morele nulliteit. De Nederlandsche diplomaten zullen weder gelden in de beraadslagingen van Europa, zoodra de Nederlandsche diplomaten weder onder de bekwaamsten van Europa worden geteld. Kunde is kracht; ziedaar eene eeuwige waarheid; bevestigd nogmaals door Nederlands verval; want groter onkunde regeerde welligt nooit, dan in Nederland, tijdens de laatste vijf en twintig jaren. Een harer pilaren is thans, God dank! gevallen. Er kan dus verbetering komen? Zal zij komen? Zal onze diplomatie voortaan niet alleen door een ander hoofd, maar ook door andere hersenen worden bestuurd?

Buitenlandsche berigten.

RUSLAND en POLEN.

Warschau, 10 sept. Eergisteren is de keizer uit St. Petersburg te Nowogorogiewsk (Modlin) aangekomen, en zoowel door de militaire als door de geestelijke en burgerlijke overheden ontvangen. Gisteren middag is Z. M. onder het gelui der klokken en het gejubel der bevolking hier aangekomen. Des avonds was de stad schitterend verlicht. (Pr. St. Z.)

DUITSCHLAND.

De Augsburgsche Allgemeine Zeitung deelt de volgende opgaven mede van het vervoer en de opbrengst der Duitse spoorwegen, gedurende de afgevoerde maand september.

Table with columns for routes (e.g., Van Weenen naar Brünn), dates, and passenger/freight statistics. Includes a summary for the first half of 1841.

Breslau en Oppeln, Weener-Brünn-Prerau en Leipzig-
Altenburg.

ENGELAND.

Londen, 14 sept. Een van Matanzas te New-York aangekomen schip heeft de tijding aangebragt, dat de heer Cross, Amerikaansch consul in die haven, op bevel van den gouverneur-generaal van Cuba, is in hechtenis genomen. De aanleiding tot de arrestatie was een tusschen de Spaansche regering en den heer Cross gezeten misverstand, betreffende eene vrij aanzienlijke nalatenschap, welke genoemde consul in last had op te vragen in naam der erfgenamen van zekere zonder testament overledene *Angelina Smith*, uit den staat Maine, terwijl de Spaansche regering zich van die nalatenschap bereids had meester gemaakt, en thans weigerde dezelve terug te geven. De *United States Gazette*, van deze gezameneming sprekende, zegt, dat dit eene roekeloze handeling is, over welke de Amerikaansche regering niet al te ligt mag heen stappen.

Londen, 15 sept. Het bevestigt zich, dat sir C. Bagot lord Sydenham als gouverneur-generaal van Canada zal opvolgen.

— Geleijk men voorzien had, worden al die leden van het Huis der Gemoenten, welke, door de aanvaarding van ministeriële ambten of andere publieke betrekkingen, aan herkiezing onderworpen waren, op nieuw tot volksvertegenwoordigers gekozen.

— Het blijft nog geheel onzeker wie, onder het nieuwe kabinet, het Engelsche gouvernement bij de groote mogendheden van het vasteland zal vertegenwoordigen. Sir R. Gordon wordt thans als gezant te Weenen, en lord Heytesbury of lord Stuart de Rothesay als gezant te Parijs genoemd.

— Het belangrijkste nieuws uit Noord-Amerika bestaat hierin, dat de heer Tyler, president der Vereenigde Staten, zijn veto tegen de wet op de daarstelling eener nationale bank heeft uitgesproken, en dat zulks aanleiding tot groote beweging in het congres had gegeven. In eene zeer uitvoerige boodschap ontwikkelt genoemde staatsman zijne redenen voor deze weigering. Eene daarvan bestaat in zijne vrees, dat de regten, aan zoodanige bank toe te staan, tot politieke doeleinden misbruikt zouden kunnen worden. De wet op de bankroeten was aangenomen en wachtte alleen op de bekrachtiging van den president.

— Men vindt thans officieel aangekondigd, dat de ratificatiën van het tractaat van handel en zeevaart tusschen Engeland en de Hansesteden den 23sten augustus zijn uitgewisseld.

FRANKRIJK.

Parijs, 15 sept. De officiële bladen zeggen, dat het oproer te Clermont-Ferrand geheel gedempt is. Volgens andere berigten blijft het echter in de omliggende dorpen nog zeer onrustig. Uit Lyon waren troepen derwaarts gezonden.

— De baron de Barante, Fransch gezant te St. Petersburg, is alhier gearriveerd.

— Bij koninklijke besluiten van 9 dezer, thans eerst bekend geworden, is de graaf de St. Aulaire tot gezant te Londen, de graaf de Flahault tot gezant te Weenen, en de heer de Salvandy tot gezant te Madrid benoemd. Eerstgenoemde heeft zich bereids gisteren avond naar zijnen post begeven.

— Onder verschillende sterfgevallen van met lof bekende letterkundigen, welke dezer dagen hebben plaats gegrepen, telt men dat van den heer Bertin, sedert vele jaren hoofredacteur van het *Journal des Débats*. Hij had den ouderdom van vijf en zeventig jaren bereikt.

Parijs, 16 sept. Alhier schijnen de zamenscholingen iederen avond toe te nemen en gisteren hadden zij een zeer zorgwekkend aanzien verkregen. De autoriteiten hadden op al de Boulevards en in de straat St. Antoine twee bataljons der municipale garde doen post vallen. Van 4 ure des namiddags af aan, doorkruisten patroeljes de voornaamste straten der hoofdstad. Nabij de straat Traversière en St. Antoine hebben eenige charges van ruitery plaats gehad. Een 50tal personen zijn gearresteerd, zijnde grootendeels jongens van 15 tot 20 jaren.

— Het gerucht is verspreid geworden, waarschijnlijk door de muitemakers, dat men de opschrijving voor de belasting te Parijs niet zal durven doen plaats hebben. Tot dusverre, het is waar, is men nog slechts het getal der bewoners komen opteekenen; of nu op 25 dezer, zoo als bepaald was, de werkelijke opschrijving voor de belasting zal plaats hebben, staat te bezien.

— Iemand, behoorende tot het ministerie van binnenlandse zaken, heeft ter beursse het berigt bekend gemaakt van het overlijden van den hertog van Berghes. Dit berigt, ten drie ure aan eenige ingewijden

bekend, heeft eene rijzing van 70 centimes te weeg gebragt.

— Met regimatige verontwaardiging van den nieuwen moorddadigen aanslag sprekende, zegt de *Revue des deux Mondes*: »Men geeft er heden eene nitlegging aan, die er alle politisch karakter aan zou ontgomen, en er eene daad van bijzondere wraak, van blinde en verwoede wraak van maken zou; eene wraak die men had willen bevreemden door op den officier, die er het voorwerp van was, te doelen naast de priezen, in het midden van een algemeen feest. De gerechtigheid zal er over beslissen.»

Binnenlandse berigten.

Amsterdam, 17 sept. Heden heeft plaats gehad de openbare aanbesteding van de Traliebrug over de trekvaart op den rijkweg van den Vogelzang, welk kunstwerk is gegund aan den aanruemer van publieke werken, den heer G. van Byleveld, wonende te Haarlem, voor eene som van f 46,000, en van eene brug over de trekvaart nabij Leiden, met bijbehorende werken, voor f 34,800 aan den heer Paulus Langeveld, Kl. Zu. mede wonende te Haarlem.

's Gravenhage, 16 sept. Het heeft H. M. de koningin van Grootbritanje behaagd aan den verdienstelijken kapitein William Stavers vergunning te verleenen tot het dragen van de versierselen der Militaire Willensorde, welke Z. M. de koning der Nederlanden hem geschonken heeft, wegens zijne uitmuntende gedragingen in Nederlands Indische dienst te veld.

— De heer Rubini en mevr. Persiani zijn alhier aangekomen, en zullen zondag avond een concert geven; waarschijnlijk het eenige dat zij door gebrek aan tijd in dit land zullen kunnen geven.

's Gravenhage, 17 sept. Men verneemt, dat door Z. M. benoemd zijn tot adelborsten van de eerste klasse bij de Nederlandsche marine, de heeren A. J. van de Poll, A. A. van Kervel, J. A. van der Meulen, J. W. van Rhyn, A. W. van Steveninck, P. van Lelyveld, N. J. C. Lette, J. J. B. de Jonge Oudvaart, H. D. Slegt, jhr. H. P. Klerck, J. C. van de Kraysse Pilaar, K. G. W. baron van Wassenaar en W. C. A. B. P. Arriens, thans adelborsten bij het koninklijk instituut voor de marine te Medemblik.

— Z. M. heeft aan de manschap der Engelsche vischerpink, *William and Richard*, eene gratificatie verleend, als een blijk van goedkeuring en terredenheid wegens het met levensgevaar redden, in oktober 1840, der manschap van het Nederlandsche barkschip *Mercurius*, verongelukt op de Kentish Knock, bij Ramsgate; zijnde nog bovendien aan den schipper *Richard Andrews* een loffelijk getuigschrift uitgereikt.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van 16 september.

In de zitting van heden is beraadslaagd over het ontwerp van wet nopens den *vervroegden overgang van uitgestelde tot werkelijke schuld*.

De heeren Hooft, van Hamert, Luzac, van Hoorn van Burgh en Verwey-Mejan hebben zich tegen dat ontwerp verklaard, hetwelk zij onregtvaardig, onbillijk, hoogst gevaarlijk, schadelijk en onstaatkundig vonden. Zij vermeenden, dat het niet geoorloofd was, eigenmagtig een wettig aangegaan contract met den schuldeischer van den staat te verbreken. Zij hielden den maatregel voor eene schending van de goede trouw, eene vernietiging van heilig aangegane verbindtenissen, en leidende tot ondermijning van het staatskrediet.

De heer Luzac hoopt dat de Kamer zich doorgeemen schijn zal laten bedriegen, en woorst de ongelukkigste gevolgen van de aanneming dezer wet voor het krediet van den staat; hij verzoekt dat de overeenkomst, die er nopens deze schuld in de wet van 1814 gesloten is, van zuiver burgerlijken aard is. Hij zegt dat alle overeenkomsten, nopens schulden van den staat, heilig moeten zijn en blijven. Hij herinnert dat, tot handhaving der regten van de schuldeischers van den staat, artikel 197 in de grondwet is opgenomen, dat namelijk de schuld jaarlijks in overweging wordt genomen ter bevordering van de belangen dier schuldeischers. Hij gaat na wat er onder koning Lodewijk en tijdens de Fransche overheersching nopens de staatschulden hier te lande is voorgevallen, en roept in het gehangen terug al hetgeen er voor de vaststelling der wet van 1814 heeft plaats gehad, en in het bijzonder, dat de oude staatschuld werd hersteld, maar dat de regtschubben daarop tot eene gedwongene bijpassing werden verpligt, terwijl hun het uitzigt gegeven werd, dat zij, binnen ruim 200 jaren, in het volle genot hunner bezittingen zouden geraken. Hij gelooft, dat de wet van 1814 de grondwet van de publieke schuld geworden was, en dat daarvan

niet afgeweken mocht worden, welk gevoelen hij door de woorden van den edelen graaf van Hogendorp staakt.

Ware zijne stem, waaren die van van Alphen, *Toc-kema*, *Clifford* en anderen verhoord geworden, dan zou noch de wet van 27 december 1822 nopens het syndicaat, noch een ondeugende maatregel der 25-jarige uitloting tot stand gebragt zijn. Maar de regering erkende vroeger de regten der schuldenaaren van den staat en stemde in, dat er een wederzijdsch contract bestond. De congresanten der wet van 27 dec. 1822 kunnen daarvan overigens ten bewijze verstrekken. Spreker vindt dat men hier geheel eigenlunkelijk oordeelt. Hij meent dat deze conversie noot in het belang van de schuldeischers wezen zou en dat, wanneer zelve vrijwillig werd nitgeschreven, dezelve mislukken zou. Hij vindt daarin eene reden te meer, om geen dwang op te leggen.

Wat den oorsprong der schulden des lands aangaat, bij wijt die vooral aan de vereeniging met België. De meerderheid der Belgen in de Kamer zich weinig kronende of retributaligen op de toekomst werden. De spreker ziet nog altijd de mogelijkheid in, om de daarstelling van eene zwiniger huishouding, en het doelmatig gebruik van de millioenen schats, die Oostindiën opleverden, nog millioenen over te houden om tot eene amortisatie van schuld te kunnen strekken. Hij bestrijdt het denkbeeld, dat deze uitgestelde schuld met de daaraan vroeger verbonden kansbiljetten met eene lotery-kans moeten gelijk gesteld worden. Loopt is hier een bepaalde prijs en tijd, waarvoor en waaraan het lot zal moeten worden voldaan. Evenzeer bestrijdt de spreker, dat de debiteur het recht heeft om de schadevergoeding te bepalen, die aan den crediteur zal worden aangeboden.

Spreker vermeent, dat, indien het bij deze voordracht gehuldigde stelsel doorgaat, het vertrouwen zal wijken en men in het vervolg niet te zeer op de kapitalisten rekenen moet, als de staat die noodig mocht hebben. De redenaar beschouwt den maatregel als onstaatkundig ten opzichte van het buitenland, en hij ducht zeer kwalijke gevolgen voor het vaderland zelf, indien dat rijk het eerste voorbeeld eener gedwongene conversie geeft, dat wel tegen eenen zelf bepaalde prijs; Nederland moet het laatst daartoe overgaan.

De heeren Beelaerts, van Goltstein, de Jonge, van Nes hebben het voorstel krachtig verdedigd. Zij zien daarin niets onbillijks, niets onregtvaardigs, en waren van oordeel, dat het belang van den staat te dringende de aanneming van de voorgestelde maatregel. Hun oordeels streed het ontwerp niet met de regten der schuldeischers van den staat. Hun geschiedt geen nadeel, als zij de waarde bekomen, welke hun effect op dit oogenblik in werkelijke rentgevende schuld bezit, noch indien de bepaalde overgang hunner schuld op eens bij de wet plaats heeft. Daarbij kwam het overwegend belang, dat uit den maatregel voor de schatkist zou voortvloeijen.

De heeren Tromp en Bryce waren het met de voorstanders van den maatregel, wat de regtvaardigheid der zaak aangaat, volkomen eens. Zij konden zich echter niet met het voorstel niet vereenigen. De eerste niet, omdat reeds de overgang van uitgestelde in werkelijke schuld over 1841, in den maatregel begrepen was, niettegenstaande er op de begroting van dat jaar, tot dat einde eene som was uitgetrokken. Hij zag hierin eene noodloze opdrijving van het rentbedrag. De heer Bryce nam de voordragt niet aan, omdat, naar de berekeningen die hij gemaakt had, en die door niemand werd wederproken, de uitvoering van den maatregel geen voordeel aan den lande zou verschaffen, zelfs niet na 1850, maar daartuit veeleer eene jaarlijksche verhooging van uitgaven van omstreeks f 100,000 zou voortvloeijen.

Z. Exc. de minister van financiën plaatst, bij de verdediging van de voordragt, op den voorgrond, dat hoe voordeelig ook, zijns inziens, het ontwerp zijn mogt, deszelfs aanneming te duur gekocht zou zijn, indien het krediet van den staat daarvoor zou worden op het spel gezet. Van het eerste oogenblik af, dat hij aan het hoofd van het departement van financiën werd geplaatst, heeft hij ingezien, dat, bij het behoud der wet van 1814, het moeilijk zou zijn eene gewenschte eenvoudigheid in 's rijks geldmiddelen daar te stellen. Hij vermeent dat die wet eenen noodlottigen invloed op het financieuzen van den staat heeft uitgeoefend, en dat deze belet heeft, dat er eene gewenschte klareheid in 's rijks geldmiddelen ontstond; zij bevat de sporen der vreesde overheersching; zij houdt beloften op eenen men in Z. Exc. beschouwt de voorgestelde vervroegde afbetaling van de uitgestelde schuld, onder korting der regten, als noodzakelijk tot oprigting van het rijk.

financiële gebouwen. Aangenaam is het Z. Exc. dan ook, dat het nat van den voorgestelden maatregel schiet door geen lid is wederproken.

Waarom, had men gevraagd, hier echter wettelijke conversie, en geen vrijwillige conversie beoogd? Omdat waarschijnlijk vele belanghebbenden zouden achterbleven zijn. Alle to werk gestelde pogingen, om vrijwillige conversie tot stand te brengen, zijn altijd mislukt. De waarde der schuldvrieven zou alsdan zoo laag worden opgevoerd, dat aan de uitvoering van den maatregel niet te denken zou vallen.

Wat het recht tot den maatregel betreft, onpartijdige overleggingen, zoo wel in als buiten zijn ministerie, waarvan zelfs sommigen met den maatregel op zich zelve niet ingehouden waren, zijn daarover gehoord, en deze hebben verklaard, dat de wet van 1814 niet zodanig onherroepelijk was, dat daarop niet kon worden teruggekomen, of dat zij in hare vormen niet zou kunnen gewijzigd worden.

Wanneer Z. Exc. let op de openbare meening, op al het gebeurde, op de 25-jarige loting, op het nalaten medurende zoo langen tijd van het brengen der jaarlijkse dotatie op de begrooting, — dan was het zeker, dat de wet van 1814 niet zodanig onherroepelijk was, dat daarop niet kon worden teruggekomen, of dat zij in hare vormen niet zou kunnen gewijzigd worden.

Wat nu de bepaling der schadevergoeding aangaat, aan de houders der uitgestelde schuld zal worden verhoed, — Z. Exc. vermeent, dat die niet beter dan aan de lands vertegenwoordiging kan worden opgedragen. Wat bedenking betreft, dat eenig buitenlander van de wet kennis zou hebben kunnen dragen, voor zoodanige onrechtvaardigheid zou altijd de mogelijkheid ter tegemoetkoming overblijven.

Z. Exc. gelooft niet, dat de maatregel in Europa eenig voordeel zal te weeg brengen. Integendeel, alle pogingen, om 's rijks geldmiddelen op eenen geregelden en ordelijk voet te brengen, en eenvoudigheid en zekerheid daarbij in te voeren, zullen steeds het beste middel opleveren; het zal vertrouwen inboezemen, als men bemerkt, dat, bij den wif, ook de magt bestaat, om goede doeleinden te bereiken; zoo lang men ontwaart, dat er genoegzame middelen voorhanden zijn, om in alle behoeften te voorzien, zal er vertrouwen geschonken worden. Maar dat vertrouwen zal niet worden aangewakkerd, indien men den staat van 's lands geldmiddelen als hopeloos voorstelt, als men dien met de donkere kleuren afmaakt, of er van het zinkend schip gesproken wordt, dat alleen door pompen moet boven water gehouden worden. Het vertrouwen zal versterkt worden, indien men de aanhangige voordragt aanneemt, zelfs indien zij, in de eerste jaren, tot hooger uitgaven zal leiden. Want die aanneming zal strekken tot herwinning van 's lands geldmiddelen; en moge dan een enkel tegenwoordig genoot de herroepbaarheid der wet van 1814 betwijfelen, de groote meerderheid is van een tegengestemd gevoelen; en indien het laatste gevoelen, gelijk zich laat voordoen, bovendien, zal de nakomelingschap daarvoor dankbaar wezen, zal zij daarvan de goede vruchten inoogsten.

Ter stemming overgegaan zijnde, is het ontwerp aangenomen met 42 tegen 10 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Hooft, van Hemert, van der Vorst, Verwey Mejan, van Hoorn van Burgh, van der Zande, van Heeckeren, Repelaar, Trompen Bruce.*

Daarna wordt de vergadering gescheiden tot morgen, waaraan zullen de beraadslagingen plaats hebben over de voordragt tot inkoop en aflossing van schuld voor 1841.

— Thans is ingekomen het volgend veranderd ontwerp van wet, betrekkelijk de zaken der maatschappij van weldadigheid:

Wet van 1814, art. 1.

1. Aan de maatschappij van weldadigheid zal worden uitbetaald: a, ter toorn, eene som van honderd en twintig duizend gulden (f 125000) om te dienen tot afbetaling van hare loopende niet rentedragende schulden, als tot uitbreiding der bronnen harer inkomsten; en b, eene som van honderd duizend gulden (f 100,000), ter voorziening in hare behoeften over 1841. Dit gezamenlijk bedrag van tweemaal honderd vijf en twintig duizend gulden (f 225,000) zal worden bestreden uit de buitengewone middelen, waarvan de daarstelling is toegestaan bij de wet van den 27 december 1840 (Staatsblad no. 78).

2. Er zal, onder goedkeuring des konings, eene nieuwe overeenkomst worden aangegaan met de maatschappij van weldadigheid, onder zoodanige voorwaarden als het belang van den staat zal vorderen. De betalingen, volgens die overeenkomst aan de genoemde maatschappij te doen, zullen bestreden worden uit: a, hetgene door de provinciën en gemeenten wordt voldaan ter zake der, door tusschenkomst van de regering, plaats hebbende opnemings en verzorging van behoeftigen in de koloniën der maatschappij voornoemd; en b, eene som, welke jaarlijks, tot dat de rentedragende schulden ten laste der gemelde maatschappij zullen zijn afgelost, op de begrooting der uitgaven voor het departement van binnenlandsche zaken zal worden uitgetrokken, doch in geen geval tweemaal honderd duizend gulden (f 200,000) zal te boven gaan. De aan te gaane overeenkomst zal zoodra mogelijk aan de Staten-Generaal worden medegedeeld, en bij de aanbidding van ieder ontwerp der begrooting zal aan dezelve een verslag worden overgelegd, nopens de uitkomsten van het beheer der maatschappij van weldadigheid over het afgelopen tweearig tijdvak. Lasten en bevelen, enz.

In de beantwoording bij deze nieuwe redactie zegt de regering, dat de toestand der maatschappij van weldadigheid het onmogelijk maakt dat zij in stand blijve, zonder dat daartoe middelen uit de schatkist beschikbaar gesteld worden; dat het de bepaalde wil der regering is, om voortaan geene gelden hoegenaamd meer buiten de wet te laten besteden, en dat daaruit de noodzakelijkheid van deze wet geboren is.

— Bij het onderzoek van de voordragt nopens de marine, zijn sommige leden der Staten-Generaal bij het gevoelen gebleven, dat de hoofd-etablissemten moeten worden verminderd. Eenigen meenden, dat vooral Willemsoord, na de daarstelling van het Noord-Hollandsche kanaal, voor aanzienlijke vermindering vatbaar is, en dat, gelijk zulks reeds is toegezegd, Vlissingen alleen een etablissement van uitrusting, niet van aanbouw behoort te zijn.

Letternieuws.

Aanteekening op de Grondwet, door Mr. J. R. THORBECKE, hoogleeraar te Leiden. 2e. uitgave, 1e. deel; 355 bl.

Wij ontvangen de tweede uitgave van professor THORBECKE'S *Aanteekening op de Grondwet*. Het belangrijke werk is aanmerkelijk uitgebreid, en zal thans twee deelen beslaan. Het eerste deel, hetwelk voornamelijk slechts het licht ziet, loopt tot artikel 126 der grondwet. In de voorrede dezer tweede uitgaaf leest men:

» De hoop, die men, toen de voorgaande bladzijden (de voorrede der eerste uitgave) werden geschreeven, van eene herziening koesterde, is te leergesteld. De geschiedenis dier, men mag wel zeggen nationale, te leerstelling ware een leerrijk werk. De herziening moest niet enkel toets zijn van 't geen de Grondwet was, maar van 'tgeen wij politisch waren, en, in zelfregeling, vermogten. De proef kwam niet schitterend uit. Men zag de gebreken en wat men behoefde. Doch de moed ontbrak. Intusschen was het oog op de eerste wet van den staat niet vruchteloos zoo lang gevestigd. Tot hier op een meestal gesloten kring zij allengs de plooi van een open liggend boek. Dat zij meer dan eene gena. of belamming, — al zij een beginsel van regering moest zijn, — dese overtuiging wou veld. Men begon te lotten op 'tgeen de gewone welgever tot verwezenlijking der grondwet had kunnen en moeten doen. Men begon haar te erkennen voor den grond aller andere wetten, en aan verordeningen, strijdig met de grondwet, rechtskracht te betwisten. Had men haar tot dus ver aangemerkt als een samenstel van staatkundige regelen, niet altoos zoo streng te nemen, naar de geliefde spreekwijs: »voor verpanding de beschouwing vatbaar,« de waarde eener vaste constitutionele rechtskennis werd nu duidelijker gevoeld. Bestemd om hietoe eene bijdrage te zijn, werd de aanteekening met eene opmerksaamheid ontvangen, welke de tweede uitgaaf gaarne zou verdienen. De eerste lijst het doorgaan bij eene schets, de tweede is meer uitgewerkt, en in zoo ver een nieuw boek. Men zal, gelukkig, weinig op prijs vinden, waaraan de hand niet andermal werd gelegd.

Burgerlijke Stand.

TE ARNHEM:
Van 9 tot en met 16 september.

Gehuwd: R. F. Nijland met C. Oijlslager. — T. van der Meer met E. Jurrjens. — W. Opreil met A. Smits. — Mr. J. C. van Pelt met A. S. C. Moll.

Bevallen: E. Hogenkamp, geb. Nieuwenhuis, Z. — T. Winkes, geb. Vereggen, D. — A. M. Boenders, geb. Hoedt, D. — G. Hoedt, geb. Verburg, Z. — J. L. Bartels, geb. Luiters, geb. Z. — M. A. Bergé, geb. Brons, D. — T. ter Beck, geb. Robbers, Z. — M. A. Bosveld, geb. van den Berg, D. — A. J. H. Hennij Dz., geb. Wackers, D. — E. Koels, geb. Graus, D. — T. Seweke, geb. Rikken, Z.

Overleden: R. Hendriks, weduwnaar van B. Bruszen, 85 j. — L. G. Gunthermohr, 3 w. — twee Doodgeb. Zs. van A. van Vuuren en J. Jordaan. — Doodgeb. Z. van G. van Bail en P. ten Broek. — R. H. J. M. Scharegardus, 6 w. — C. Klaassen, 1 j. — W. van Steen, 21 j. — J. P. Willems, 17 j. 4 m. — G. H. Frederiks, 8 d. — A. Meijer, 3 m. 3 d. — S. Roelofs, 20 j.

TE NIJMEGEN:

Gehuwd: J. D. Elbers met C. Janssen. — H. Brinkman met J. C. Muishout.

Bevallen: F. C. Baerents, geb. Burger, D. — P. C. M. Walner, geb. van Heumen, D. — D. Penders, geb. Linders, D. — A. Brinkman, geb. Aarts, Z. — J. G. de Groot, geb. Egeliak, Z. — M. Nicolaas, geb. Raijers, D. — M. W. Verhoef, geb. Janssen, Z. — M. Poelen, geb. Geurts, D. — H. C. Rups, geb. Biens, Z. — G. Loderas, geb. van Engen, D. — H. Poell, geb. van Herenen, D. — G. Reinders, geb. van Ham, D. — B. Schoonwater, geb. Jacobs, Z. — G. M. van Behber, geb. Mulder, Z. — E. J. C. C. van Loenen, geb. Eoschut, Z. — A. M. Husser, geb. Courbois, D.

Overleden: P. M. van Wijck, 42 j. — J. C. Glaser 5 w. — Doodgeb. Z. van ... Klomp en W. Meulenbeek. — Doodgeb. D. van ... Boukes en H. Erkens. — J. C. van Hattum, 8 m. — J. Joosten, 8 m. — A. C. van Dam, 8 m. — G. van Doorn, 1 j. — E. Brijda, 1 j. 6 m. — A. M. ten Hoet, geb. Kruger, 71 j. — W. Schamp, 5 d. — G. J. van Druten, geb. Hartemink, 52 j. — J. A. D. Schnellen, 14 j. — H. Nelissen, 57 j. — T. Lenschaot, 20 j. — W. A. Harraand, 17 m.

TE ZUTPHEN:

Gehuwd: H. J. van der Poort met L. H. Nieuwbrug. — A. Kevé met J. Schniewind.

Bevallen: J. Vergeer, geb. Derksen, Z. — C. M. Heil, geb. Hoffurth, D. — A. Wolsak, geb. van der Velde, D. — J. W. Bessem, geb. Schoenletter, Z. — H. J. Quanjier, geb. ten Honez, Z. — J. Heuviak, geb. Berendsen, D.

Overleden: A. Groenewold, weduwe van R. Ringel, j. — H. Huetic, 84 j. — E. Pasman, 1 j.

Advertentiën.

Getrouwd: **Mr. J. C. VAN PELT,** en **A. S. C. MOLL.** den 15den September 1841.

Op heden beviel allervoorspoedigst van eene welgeschapen DOCHTER VROUWE **SOPHIA CHRISTINA VAN WALREK,** Geb. **CAMP.**

Huize **KLEIN ESCHENBURGH,** te BRUNNEN, den 16den September 1841.

Heden nacht, ruim 12½ ure, overleed ons jongste Dochtertje **ANTONIA EVERDINA,** jaars 1 jaar oud, tot bittere droefheid harer Ouders, **Roosendaal,** den 16den September 1841.

G. KETS,
A. KETS,
Geb. **DE RIDDER.**
Eenige kennisgeving.

DEPARTEMENT VAN FINANCIËN.
Administratie der Domeinen, enz.

AGENTSCHAP ZUTPHEN:
WELERFACHTERIJNEN
VAN
PRAESTATIEN IN NATURA
DE AGENT VAN HET DOMEIN te ZUTPHEN zal, op Zaterdag den 2den October 1841, des nabiddags ten drie ure, ten overstaan van den Heer en Mr. **A. J. VAN LOREN SELS,**

openbaar Notaris, residende te Zutphen, ten huize van P. WEIJERS in het Zwijnshoofd aldaar, in het openbaar aan de meestbiedenden verpachten:

1. De KOORN UITGANGEN, onder Warnsveld.
2. Idem, » Gorssel.
3. Idem, » Ruurlo.
4. Idem, » Bengelo.
5. Idem, » Angerlo.
6. Idem, » Hummelo.
7. Idem, » Steenderen.
8. Idem, » Zellen.
9. Het MISKOREN, » Vorden.
10. De SCHEPTELIEND, in Hulle onder Zelhem.

En zulks op alle zoodanige conditiën en voorwaarden, als ter visie liggen zoo ten Kantore van voornoemden Agent als van welgemelden Notaris.

De Agent voornoemd,
(Get.) J. VAN LAMSWEERDE.

Men is van meening, in het Logement het Zwijnshoofd, te Arnhem, in twee veilingen, op Maandag den 11den October en den 25den October 1841, des middags van twee ure, ten overstaan van den Notaris Mr. W. H. TAAIJ, in het openbaar te verkoopen:

Een roijaal, geheel nieuw gebouwd en onlangs voltooid, hecht en sterk HEERENHUIS, KOETSHUIS en ERF, gelegen aan de Zuidzijde van den Straatweg naar Velp, 10 minuten afstands van de stad Arnhem.

Dit Huis, hetwelk een buitongemeen fraai en vrolijk uitzigt heeft, in het lange over den Straatweg naar de Stad, en van de andere zijde op de zeer vruchtbare en aan vele Lusthuizen rijke, daarom liggende landstreek, is versierd met eene hooge HARDSTEENEN STOEP en MARMEREN GANG; bevat wijders onderscheidene ruime en luchtige KAMERS, waaronder eene zeer schoone SUITE; allen behangen, geplafondeerd en vele met stookplaatsen: in de ONDERVERDIEPING ruime KEUKEN, twee KELDERS, MANGELKAMER, enz.; alles voorzien van de noodige gemakken, die tot eene aangename en vrolijke woning vereischt worden. In de REMISE is eene afgezonderde KNECHTSKAMER, on BERGPLAATS voor BRANDSTOFFEN; — En eindelijk ruim 45 Roeden om het Huis liggende TUIN- of MOESGROND, gedeeltelijk reeds tot vermaak aangelegd.

Dit perceel, dadelijk te aanvaarden, is dagelijks, op aanvraag van den Eigenaar D. J. DERKSEN, te zien; terwijl nadere inlichtingen over het zelve en de voorwaarden van den Verkoop zijn te bevragen ten Kantore van den Notaris TAAIJ voornoemd. — Brieven franco.

VERKOOP VAN HUIZEN EN LANDERIJEN.

Door het Ministerie des Notaris H. F. LULOFS, te Zutphen residende, zullen op Maandag den 27den September 1841, des namiddags om twee ure, in het Koffijhuis het Zwijnshoofd te die stede, in het openbaar, bij inzet geveild, en 14 dagen daarna, zijnde den 11den October, terzelfder plaats en ure, finaal verkocht worden:

- 1°. Een kapitaal HEERENHUIS en ERF, met TUIN en KOETSHUIS, binnen Zutphen aan de Zaadmarkt, op den hoek der oude Gasthuissteeg, gemerkt V. N°. 611, Kadastraal Sectie F, N°. 2342 en 2343, bewoond geweest door wijlen den heer C. A. BARON MACKAY.
- 2°. Een BITO, vlak daarnaast gelegen, aan de Zaadmarkt, met TUIN daarachter, gemerkt V. N°. 612, Kadastraal Sectie F. N°. 2340 en 2341, bewoond door den Heer Mr. W. VAN DER MUELEN.
- 3°. Twee HEERENHUIZEN (uitmakende te zamen één blok) het eene bewoond door den Heer Griffier VAN ESSEN, het andere bewoond geweest door wijlen den Heer VAN REES; mede binnen Zutphen, aan de Oostzijde der Grootte- of St. Walburgskerk en aan de Zaadmarkt, met STAL, OPEN PLAATSEN en twee daartoe behoorende uitgestrekte TUIJEN met KOEPEL, zijnde een Boven-Tuin en een Beneden-Tuin langs den Stadswal; gemerkt V, N°. 999, Kadastraal Sectie F. N°. 2405, 2407, 2408, 2409, 2410, 2415 en 2416, ter grootte van 43 Roeden en 66 Ellen.

Zullende dit perceel zowel in massa als in 2 onderdeelen worden geveild.

- 4°. Een HEERENHUIS en ERF, binnen Zutphen, in de Kuiperstraat, gemerkt V, N°. 1023, Kadastraal Sectie F, N°. 2626, bewoond door den Heer W. BARON VAN BEECKEREN VAN WALIEN.
- De bezieningsdagen van voorschreven Huizen worden, van heden af tot aan den Ver-

koopdag, bepaald op elken Dingsdag en Woensdag, des voormiddags van 11 tot 1 uren, mits vooraf bij de Bewoners belet doende vragen.

- 5°. Een HUISJE en ERF in de Waterstraat te Zutphen, gemerkt V. N°. 976, Kadastraal Sectie F, N°. 2625, bewoond door den Tuinman A. VAN DER MAST.
- en 6°. De KATERSTEDEN, de Koppelmate genaamd, gelegen in de Buurtschap Vier-Akker, gemeente Warnsveld, bestaande in HUIS, HOF en BOUWLAND, te zamen groot 1 Bunder, 8 Roeden en 40 Ellen; alsmede eene daarbij gelegene WEIDE, ook de Koppelmate geheeten, met de daarin zijnde PEPPELEN- en WILGENBOOMEN; groot voor het geheel 7 Bunders, 25 Roeden en 50 Ellen, Kadastraal dit een en ander bekend in Sectie F. N°. 330, 396, 397, 398 en 336.

Zullende dit Perceel worden geveild zowel in massa als in 3 onderdeelen, en de aanvraag geschieden door den Bouwman J. LEBBINK.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten kantore des Notaris LULOFS voornoemd, mits brieven franco.

† † De Notarissen Mr. W. H. TAAIJ en Mr. G. VAN EUK zullen, op Woensdag den 6den October 1841, des voormiddags ten tien ure, aan het Huis op de Grootte Markt n°. 71 te Arnhem, in het openbaar voor konat geld verkoopen:

Zeer nette MEUBELN en HUISRAAD, waaronder LEDIKANTEN, Mahonijhouten TAFELS en STOELN, SPIEGELS en SCHILDERIJEN; — eene STAANDE KLOK; — KAGCHELS en HAARDEN; — KLEEDEN en KARPETTEN; — KOPER en TIN; — BEDDEN en DEKENS; — Een TAFELSERVIES, en eene aanzienlijke partij blaauw en ander fijn PORCELEIN, waaronder zeer exquis.

Te zien daags te voren van tien tot drie ure.

Uit de hand te koop:

Een HEERENHUIS, op eenen der beste standen der Stad Arnhem. — Vrachtrijve brieven te adresseren aan den Notaris Mr. W. H. TAAIJ aldaar.

Men vraagt TE HUUR, tegen primo Mei 1842, of eerder te aanvaarden:

Een goed gesitueerd HUIS met HOF, tevens geschikt tot ZOMER- en WINTERVERBLIJF, in de provincie Gelderland of Over-IJssel gelegen, in de nabijheid van eene Stad of Dorp. — Franco opgaven van grootte en huurprijs enz. enz, onder de Letters O. G. te Arnhem, ten kantore van den Uitgever der Arnhemsche Courant.

Door toeval te Huur:

Om met 1°. November of eerder te aanvaarden, een alleraangenaamst gelegen en gemeubileerd BUITENVERBLIJF, aan den Straatweg van Zutphen op Deventer, een half uur van eerstgenoemde Stad, met STAL en KOETSHUIS, zijnde hetzelfde ook zeer voor den winter geschikt.

Adres met franco Brieven, onder Lett. Z. aan den Roekhandelaar THIEME, te Zutphen; bij wien mede te bevragen tegen billijken prijs, eene goede Melkgevende EZELIN.

† † UIT DE HAND wordt IN PACT aangeboden, voor den tijd van 2 achtereenvolgende jaren, ongeveer 14 Bunders best UITERWAARDSCH WEILAND; — te bevragen bij den Veer-pachter G. VERMEULEN, aan het Malburgsche Veer. — Bij dezelfden G. VERMEULEN wordt tevens verlangd een jonge EZEL, groot van gewas, vlieg en goed gedresseerd.

Te Huur, tegen Mei aanstaande,

Het voor Zomer en Winter zeer geschikte BUITENVERBLIJF welgelegen, met deszelfs TUIJEN, lommerrijke WANDELINGEN, en des verkiezende, WEI- en BOUWLAND; — alles gelegen even buiten Apeldoorn, over het Kanaal en aan den Straatweg. —

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Bewoner of deszelfs Tuinman. — Brieven franco.

STEENDRUKKERIJ.

Men verlangt, op zeer aannemelijke voorwaarden, zoo spoedig mogelijk eenen bekwamen STEENSCHRIJVER, van goede getuigschriften voorzien, kunnende op vast werk staat maken. — Adres onder Lett. A. B. bij den Boekhandelaar J. DE LANGE, te Deventer.

VERLOREN.

Er is verloren, sedert Donderdag den 16den dezer, een klein ENGELSCH HONDJE, krutharig, met korten staart; de borst, poten en onderzijde wit; kop en rug zwart; op den nek eene groote witte vlek. — Die hetzelfde terugbezorgt bij den Boekhandelaar J. A. DOIJER, te Arnhem, zal genereus beloond worden.

DÉPART DÉFINITIF.

Le Sieur F. CANONGETTE déballe chez des DOCTEURS Hof van Holland, à Arnhem, avec des LIVRES Français, Anglais etc. etc, PIERRE Felins, Fousmesures de Bureaux etc. etc, tout avec un RABAIS de 20 à 80 pCt. sur le cours habituel, terminera, sans aucune remise, son séjour en cette Ville sous très peu de jours.

J. S. DOUGLAS'S;

KOKOSFOOT-OLIJ-SODA ZEEP, is door derzelver voortreffelijke samenstelling en mede en meer bekend wordende voordeelige uitwerking, Liefelingszeep geworden van allen die eenige zorg dragen voor de gezondheid der Huid.

Door het gebruik derzelve wordt de geregelde uitwaseming bevorderd en de frissche jeugdige tint onderhouden.

Deze Zeep heeft in Duitschland, door hare veelvuldige goede eigenschappen, zich den welverdienden naam verworven van

SCHOONHEIDSMIDDEL.

Zij neemt alle ongemakken der huid weg, vermindert de onaangename vochtigheid van zweeterige handen zonder de gezondheid te benadeelen. Uitslag, Brandrigheid, Sproeten verdwijnen, als men zich dagelijks daarmee wast.

Voor den Huiduitslag wordt zij door de beroemde Geneesheeren Dr. C. W. HUFELAND, Dr. C. J. GRÄFFE en Dr. SCHMEISSER aanbevolen.

Depôts.

Amsterdam, Verkoophuis, Vijgendam, N°. 31.
» Engelsch Magazijn Nieuwendijk, N°. 22.
Alkmaar, Meijufv. A. EN V. MORRIAANS.
Arnhem, de Heer G. W. TIKKEL.
Breda, » » A. APOL EN ZOON.
's Bosch, » » J. J. VAN DUURS.
Deventer, » » B. H. TIKKEL.
Dordrecht, » » A. STEPELS EN ZOON.
Franeker, » » R. DRAGER.
Gorcum, Meij. Gezusters WEIJERS.
Groningen, de Heer C. RIKKERS.
» » J. OTTE.
Haag (den) » » J. RENSBERG.
Haarlem, » » J. LARSEN.
Hoorn, » » J. VAN MILLIGEN.
Kampen, Meij. de Wed. M. VOOGT.
Leeuwarden, de Heer A. MARTINI.
Leyden, » » A. B. SARONI.
Medemblik, » » J. GILING.
Middelburg, » » VAN DER VELDE.
Nijmegen, » » J. J. HASPELS.
Rotterdam, » » VAN VIVE.
Utrecht, » » W. VAN OSSUM.
Flissingen, » » J. H. BELSET.
Zwolle, » » W. ULDERING, JR.
» » R. H. VAN DAM.
Zierikzee, » » M. TACHIS.

DE PANDHEESTER P. PINKHOFF,

in de Roggestraat van Arnhem,

is van den 20sten tot den 24sten September te spreken bij den Heer F. SANNES, in het Hôtel des Pays-Bas, te Nijmegen.

* * D. R. VAN WERMESKERKEN, te Tiel, geeft heden uit, en heeft verzonden:

I. P. VAN DER WILLIGEN, Verhandeling behelzende nauwkeurig onderzoek naar de Leere des Bijbels, aangaande den staat der Ziel tusschen den dood en de wederopstanding. — 2de Druk

Bekroond met den gouden eereprijs van het Vlaamsche Genootschap tot verdediging van de Christelijke Godsdienst.

II. P. VAN DER WILLIGEN, Verhandeling over de waardij der wetenschappen in een volgend leven.

ANTWOORD OP DE VRAAG:

Is er grond om te gelooven, dat de in dit leven beoefende wetenschappen ook in het toekomstige leven, tot vermeerdering van den gelukstaat der gezaligden kunnen dienen? Zoo ja, welke zijn dan die wetenschappen, waarop de mensch naast God en zijne dienst zich in dit leven vooral behoort toe te leggen, om van derzelver aanvankelijke kennis ook de goede zijde van het graf de zaligste gevolgen te kunnen hopen?

Aan hetwelk den gouden eereprijs, door het Zeed Genootschap der Wetenschappen is toegewezen. — druk

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.